

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sancta Maria Instituut te Leuven

Hoofdstructuur so

	Pedagogische eenheid	127829 - 127811
	Instellingsnummer	127829
	Instelling	Sancta Maria Instituut
directeur		Willy LEMMENS
adres		Charles Deberiotstraat 14 - 3000 LEUVEN
telefoon		016-23.56.77
fax		016-23.35.62
e-mail		adm@sml.be
website/URL		http://www.sml.be
	Bestuur van de instelling	970889 - VZW MISOL te LEUVEN
adres		Charles Deberiotstraat 14 - 3000 LEUVEN
	Scholengemeenschap	112409 - SGKSO Leuven te LEUVEN
adres		Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	28/11/2011, 29/11/2011, 30/11/2011, 01/12/2011, 02/12/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/12/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	19/12/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marjan Meulewaeter
	Teamleden	Bart Maes Wouter Schelfhout Erik Van Nieuwenhuyze William Vroonen

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom	6
3.2 Wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne wetenschappen.....	7
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	8
4.1 Curriculum	8
4.2 Begeleiding	9
4.3 Evaluatie	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES.....	15
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Sancta Maria Instituut en Sancta Maria Leuven vormen één pedagogische eenheid en komen in het verslag als 'de school' voor. De huidige structuur is een gevolg van tal van herstructureringen. De laatste herschikking was de fusie van de twee scholen Sancta Maria Leuven en Mater Dei. Ze vormen sedert het schooljaar 2009-2010 één school, Sancta Maria Leuven met twee campussen. De school heeft een breed aso-aanbod en een tso-aanbod binnen het studiegebied Personenzorg. Het leerlingenaantal neemt toe op de ene campus en is klein maar redelijk stabiel op de andere campus. Op beide campussen deelt de school haar infrastructuur met een basisschool.

Veel leerlingen studeren verder en behalen behoorlijke resultaten. Voor de meeste onderzochte studierichtingen en vakken is de leerplanrealisatie goed. Toch zijn er een aantal tekorten voor de vakken aardrijkskunde, wetenschappelijk werk en voor economie in de derde graad aso. Aan de basis van deze tekorten ligt een minder leerplangerichte benadering, onvoldoende materiële uitrusting, te weinig procesevaluatie en onvoldoende nadruk op leren onderzoeken.

De fusie tot één school is binnen de korpsen nog niet doorgedrongen. Elk korps voelt zich nauw betrokken bij de vroegere school. De doorlichting toonde een aantal sterktes en zwaktes op onderwijskundig vlak; deze verschillen naargelang de campus. Beide campussen kunnen dan ook de meeste werkpunten verhelpen door elkaar wederzijds te versterken. Net zoals het directieteam staan ook de korpsen voor de uitdaging om via overleg en samenwerking voor beide campussen vooruitgang te boeken. Op die manier kan de school haar kwaliteitsbewaking versterken.

De school heeft de voorbije schooljaren zwaar geïnvesteerd in een nieuwe infrastructuur. Onderhouds- en renovatiewerken op beide campussen hebben veel tijd en energie gekost. Toch zijn er op de grootste campus nog te weinig vaklokalen en is de ICT-uitrusting nog niet optimaal in alle gebouwen. Ook het veiligheids- en welzijnsbeleid toont een aantal tekorten.

Het dagelijkse schoolleven is op beide campussen goed georganiseerd en gestructureerd. Veel aandacht gaat naar een aangenaam leef- en leerklimaat. Centraal in het schoolbeleid en in de concrete uitvoering ervan, staat een zo breed mogelijke zorg voor alle leerlingen. Elke campus vult dit met eigen beleidsaccenten in. De vele leerondersteunende initiatieven concretiseren de zorg voor de leerlingen. De school heeft heel wat kennis opgebouwd rond het omgaan met leerlingen met specifieke noden. De leerlijn voor hoogbegaafden op de ene campus is vermeldenswaardig. De vernieuwende aspecten rond de onderwijspraktijk in de leerplannen worden in bepaalde studierichtingen goed gevolgd. Maar het competentiegericht leren, waarbij kennen en kunnen samengaan, is nog niet doorgedrongen tot in alle vakken.

Voor de evaluatiepraktijk ontbreekt een schoolbrede aanpak. Er zijn belangrijke campusverschillen wat betreft attitude-evaluatie, procesevaluatie, rapportering en de verhouding dagelijks werk/examens. Zowel het hanteren van vakantietaken en uitgestelde beslissingen als het motiveren van B- en C-attesten verlopen niet altijd conform de regelgeving. Een betere aansturing en opvolging van de evaluatiepraktijk dringt zich op.

De sterktes van de school zijn de professionele korpsen en het positieve leef- en leerklimaat. Dit kunnen hefboomen zijn om over de vakgroepen en campussen heen tot een wederzijdse versterking te komen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	aardrijkskunde	
Graad 1	Moderne wetenschappen	aardrijkskunde	wetenschappelijk werk
Graad 1	Sociale en technische vorming	aardrijkskunde	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom

Voldoet niet

Motivering

- De minimale materiële vereisten zijn onvoldoende aanwezig om het leerplan aardrijkskunde in de basisvorming met voldoende diepgang te realiseren. De lessen vinden plaats in veertien verschillende klaslokalen die niet uitgerust zijn met gebruiksvriendelijke projectiemiddelen en de nodige wandkaarten. Een gedeelte van het overig didactisch materiaal is ter beschikking in het aardrijkskundelokaal van de hogere graden en een mobiele dataprojector met laptop kan ontleend worden. Aangezien dit materiaal en de klaslokalen waarin het zou moeten gebruikt worden, verspreid zijn over de verschillende gebouwen en verdiepingen op de campus, is dit geen werkbare oplossing. Door deze situatie kunnen de talrijke leerplandoelstellingen die gebaseerd zijn op beeld- en kaartmateriaal onvoldoende gerealiseerd worden. Zo kan bijvoorbeeld het digitaal materiaal dat bij het gebruikte leerwerkboek hoort, slechts sporadisch geprojecteerd worden, gebeurt het inoefenen van vaardigheden op basis van onvoldoende beeldmateriaal en kan het systematisch situeren van plaatsen, ook op ongeplande momenten, niet snel en gebruiksvriendelijk gebeuren. De inspanningen

die de leraren leveren, ondermeer om met overheadprojectoren te werken, zijn tijdrovend, het aantal beelden blijft beperkt en de beeldkwaliteit laat te wensen over.

- De leerplanthema's worden gepland over het schooljaar, maar het aanleren van de vaardigheden loopt vertraging op wegens het gemis aan een doeltreffende uitrusting. Daardoor krijgt het thema 'Bebouwing en bevolking' op het einde van het eerste leerjaar een te beperkte aandacht. De leraren hebben in beide leerjaren voldoende aandacht voor actualiteit. Het terreinwerk in het eerste leerjaar wordt ingevuld vanuit de eigen omgeving. In het tweede leerjaar was de vakgroep vorig schooljaar nog zoekende, maar de nodige schikkingen zijn getroffen om vanaf dit schooljaar invulling te geven aan het terreinwerk.
- De leerlingen beschikken over een leerwerkboek dat aangevuld wordt met materiaal over de eigen omgeving. De lessen verlopen in een leerlingvriendelijk klimaat, hoofdzakelijk frontaal en leerboekgestuurd. De verwachtingen wat betreft evaluatie worden duidelijk gecommuniceerd. Feedback na de proefwerken is er op vraag. De talrijke online toepassingen die aansluiten bij de leerplandoelstellingen worden niet aangewend om de leerlingen onder begeleiding hun ICT-vaardigheden te laten ontwikkelen.
- De vakgroep werkt horizontaal goed samen op informele wijze en houdt vrijblijvend contact met de collega's van de andere school in het pedagogisch geheel. Deze vakgroepwerking wordt weinig aangestuurd door het beleid en de leden van de vakgroep hebben de laatste jaren weinig navorming gevolgd. Daardoor komt gestructureerd thematisch overleg met betrekking tot nieuwe werk- en evaluatievormen weinig aan bod en is de implementatie ervan in de lespraktijk beperkt.
- De evaluatie gebeurt op basis van toetsen en examens. De vragen zijn leerplangericht en gedeeltelijk gebaseerd op gebruik van de atlas of ander bronnenmateriaal. Reflectie over het antwoordbeeld per vraag wordt nog weinig benut om de vraagstelling te verfijnen of om de eigen lespraktijk bij te sturen en zo de leerwinst te verhogen.

3.2 Wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne wetenschappen

Voldoet niet

Motivering

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. De leerplanrealisatie voldoet echter niet omwille van de evaluatiepraktijk.
- De evaluatiepraktijk legt op de ene campus enkel de nadruk op het leerproduct. Op de andere campus is er een aanzet om ook rekening te houden met het leerproces. Bij de evaluatie staan de leerinhouden centraal en in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen. De vraagstelling bij de toetsen en examens is van een onvoldoende kwaliteit; taal- en vakinhoudelijke fouten zorgen voor een niet-valide evaluatie. De leraren vragen zich terecht af of examens wel het geschikte middel bieden om de leerplanrealisatie van dit vak te evalueren.
- Er wordt, zoals het leerplan voorschrijft, vaardigheidsgericht gewerkt. De leerlingen werken rond de gemeenschappelijke doelen² en de doelstellingen wetenschappelijk werk. Het onderzoekend leren en het vaardigheidsgericht werken worden op de ene campus nooit en op de andere campus onvoldoende gevalideerd. De evaluatie van attitudes wordt op de ene campus meegenomen in het attituderapport. Op de andere campus worden de attitudes niet geëvalueerd.
- De leerplandoelstellingen worden gerealiseerd via contexten. Bij de uitwerking staat de onderzoeksvraag niet altijd centraal.
- De infrastructuur en de beschikbare uitrusting bevordert de leerplanrealisatie. De verschillende leermiddelen en ICT worden efficiënt aangewend. De grootte van de

² Onderzoekend leren, wetenschap en samenleving, attitudes

lesgroepen wordt beperkt gehouden, waardoor een goede begeleiding van het leerproces mogelijk is.

- Het cursusmateriaal ondersteunt de leerlingen voldoende bij hun studie. Beide campussen gebruiken verschillende leerboeken.
- Er is geen vakoverleg over de campussen heen.
- Via projecten wordt aandacht besteed aan het slaan van bruggen met het vak socio-economische initiatie (SEI). Dit gebeurt echter met weinig vakoverleg, waardoor het niet duidelijk is hoe beide vakken samenwerken aan de gemeenschappelijke doelstellingen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school organiseert haar aanbod over twee administratieve nummers om extra omkadering te creëren. De school verdeelt de omkadering volgens de leerlingen die op elke campus ingeschreven zijn. De criteria voor de aanwending van de pakketten verschillen. Omdat de omkadering op de ene campus stabiel blijft, kan de schoolleiding hier kiezen voor kleinere groepen en stabiele lerarenopdrachten. Op de andere campus daalde het leerlingenaantal en liet men ook de omkadering dalen. Men kiest hier voor het in standhouden van het aanbod en dus ook voor grotere lesgroepen en samenstellingen voor een aantal vakken .
- Een samenhangende visie over de invulling van het complementair gedeelte ontbreekt. De visie op de 'vrije ruimte' is bepaald in overleg met de scholengemeenschap. De school wil het principe van 'zelfgestuurd leren' hiermee implementeren rond maatschappelijke, economische, taalkundige of kunstgerichte onderwerpen. Op de ene campus gebeurt dit via een aanbod van vakken. Op de andere campus gebeurt de invulling projectmatig met aandacht voor studiekeuzebegeleiding, scholierenparlement, begeleiding eindwerken en de mini-onderneming in de pool Economie. De school heeft het effect van deze keuzes op de leerplanrealisatie nog niet gemeten. Het tekort in de leerplanrealisatie illustreert dit (zie erkenningsonderzoek: 3.4).
- Overeenkomst in de campussen is er in de visie op de aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen. De visieontwikkeling rond de onderzoekscompetentie verloopt verschillend. Op één campus is de visie zeer recentelijk uitgeschreven, hoewel die op de andere campus al vroeger kwaliteitsvol ontwikkeld was en ook al geïmplementeerd wordt. De recente visie bevat ook een inventaris van de realisatie. Wat er niet in vermeld wordt, is de problematiek van de bijkomende eindwerken voor het vak Nederlands op deze campus. De werkdruk voor de leerlingen is hoog en Nederlands vervult zijn servicefunctie voor de realisatie van de specifieke eindtermen in deze polen niet. Op de andere campus bestaat er al langer een visietekst met duidelijke afspraken. Daarbij is er ook aandacht voor het uitwerken van een leerlijn om de leerlingen vanaf de eerste graad geleidelijk kennis te laten maken met onderzoeksopdrachten. Dit culmineert in de eindjaren in een goed begeleide opdracht waarin de verschillende specifieke eindtermen, maar verder ook presentatie- en

coöperatieve vaardigheden, aan bod komen. Anderzijds blijven in een aantal eindproducten de diepgang van de onderzoeksvraag en de mate waarin op basis van de gevonden informatie moet worden doorgedacht en verbanden worden gelegd, nog beperkt. De realisatie van de specifieke eindtermen in de diverse polen van beide campussen is dan ook erg uiteenlopend. De resultaten zijn onvoldoende voor de pool Economie en voldoende voor de pool Humane wetenschappen. Nader onderzoek naar de realisatie van de specifieke eindtermen rond de onderzoekscompetentie in de polen die niet in de focus staan, wijst uit dat enkel de pool Moderne talen op dit moment niet voldoet.

- De beleidsvisie stuurt het onderwijskundig handelen van de leraren niet uitdrukkelijk aan. Er zijn wel aanzetten tot het opvolgen van personeelsleden via functiebeschrijvingen en functioneringsgesprekken. De personeelsleden geven aan dat ze vragende partij zijn naar meer overleg en meer begeleiding. De vakgroepen zijn verantwoordelijk voor de samenhang over de graden heen. Ze worden echter nauwelijks beleidsmatig aangestuurd. De opvolging bestaat voornamelijk uit het ingaan op opmerkingen en vragen uit de vakverslagen. De kwaliteit van de werking van de diverse vakgroepen is wisselvallig en hangt af van de professionaliteit van de betrokken leraren. Het beleid volgt dit vooral op via informele contacten en gesprekken. Sommige vakgroepen wensen meer coördinatie en aansturing.
- De school waakt over het maximaal gebruik van de onderwijstijd. Het aantal evaluatiedagen wordt in kaart gebracht en is in overeenstemming met de regelgeving.
- De school hanteert duidelijke criteria voor het organiseren van de stages. De keuze tussen altemnerende stages en blokstages hangt af van de afstudeermogelijkheden van de studierichtingen. De omkadering is gebaseerd op een duidelijke verdeelsleutel. Bij de organisatie van de stages wordt de regelgeving voldoende opgevolgd. Verder wordt de stage goed begeleid, met behulp van een duidelijk logboek en via een voldoende aantal bezoeken. De school kiest er voor om ook in het tweede leerjaar van de derde graad STW³ de leerlingen stage-ervaringen mee te geven. Dit draagt bij tot het realiteitsgerichte karakter van de opleiding. De regelgeving op vlak van de stagecontracten wordt hier echter minder opgevolgd. Zo is er bijv. geen vermelding van begin- en einduur van de stage, de risico-analyse, een verwijzing naar een geplande lijst van stageactiviteiten.
- De schoolorganisatie wordt structureel ondersteund door coördinatoren die hoofdzakelijk betrokken zijn bij de leerlingenbegeleiding. Voor een aantal studierichtingen worden leraren beperkt lesvrij gemaakt. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat dit alvast rendeert in kwaliteitsvolle integrale opdrachten in STW.
- De materiële ondersteuning is sterk in de nieuwbouw door de uitrusting van de meeste leslokalen en door de aanwezigheid van een open leercentrum. De praktische afspraken voor het gebruik ervan maken een optimale begeleiding van didactisch processen moeilijk. Verdere ondersteuning is er via een digitaal leerplatform, dat echter nog in beperkte mate wordt gebruikt als ondersteuning van leerprocessen. Het gebruik ervan verloopt verschillend op de campussen.
- Een aantal initiatieven van de scholengemeenschap ondersteunt de uitbouw van de schoolorganisatie. De ontwikkeling van leerwegen en overlegplatformen wordt als positief ervaren. Samenwerking op het niveau van belangstellingsgebieden of vakgroepen is nog veeleer uitzonderlijk.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

³ STW: Sociale en technische wetenschappen

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De leerbegeleiding wordt verantwoord vanuit een brede visie op leerlingenbegeleiding waarvan ook loopbaan- en sociaal-emotionele begeleiding deel uitmaken. Deze visie sluit aan bij het algemene streven van de school naar een zo breed mogelijke zorg voor alle leerlingen. De school operationaliseert haar visie op basis van vastgestelde noden in een aantal doelgerichte acties.
- De school wijst de eerstelijnszorg expliciet toe aan de vakleraren en aan de klassenleraar. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren hun verantwoordelijkheid ter zake opnemen: er zijn tal van vakgebonden remediëringsinitiatieven, veelal op vraag van leerlingen. Er is geen schoolbreed systeem om remediëringsinitiatieven te registreren en er over te communiceren.
- De school investeert ook in structurele remediërende leerbegeleiding. Op de ene campus is deze leerbegeleiding grotendeels ingebed in de GOK⁴-werking. Op de andere campus zijn er ook bijkomende uren. Via deze middelen worden inhaallessen en remediëring voor Frans, Nederlands en wiskunde in de eerste graad georganiseerd en wordt ook meer algemene studiebegeleiding voor leerlingen in de drie graden aangeboden. Er is een nauwgezette registratie van deze remediëringsinitiatieven. Er is geen schoolbrede kijk op het rendement ervan.
- De preventieve leerbegeleiding is vooral in de eerste graad sterk uitgewerkt. Op beide campussen informeert men via een portretterende klassenraad over de beginsituatie van leerlingen op basis van informatie vanuit het lager onderwijs. Op één campus brengt men de beginsituatie meer uitgebreid in kaart via instaptoetsen voor wiskunde, Nederlands en Frans. Op basis van deze beginsituatieanalyse worden remediëringsinitiatieven genomen. Beide campussen hebben ook aandacht voor leren leren aan de hand van zelf ontwikkeld materiaal dat nauw aansluit bij de vakoverschrijdende eindtermen. Op de ene campus is deze werking rond leren leren beperkt tot het eerste leerjaar van de eerste graad in het kader van het vak 'sociale activiteit'. De andere campus werkt aan leren leren tot en met het eerste leerjaar van de tweede graad in de vorm van een aantal sessies. Er zijn geen verwachtingen naar de vakgroepen toe op het vlak van gezamenlijke visieontwikkeling op en uitwerking van vakgebonden studiemethoden.
- Naast de begeleidende klassenraden zijn er kernklassenraden: een beperkt aantal leraren komt frequent samen en volgt de leerlingen van nabij op. Deze kernklassenraden hebben een spilfunctie m.b.t. het detecteren en remediëren van onder meer studieproblemen.
- Voor leerlingen met specifieke noden is er een grondige analyse van de beginsituatie gekoppeld aan generieke of geïndividualiseerde maatregelen waarover campusafhankelijk op een andere wijze met de leraren wordt gecommuniceerd. Specifiek voor één campus is de werking rond hoogbegaafden. Hiervoor is er een degelijke visie met uitgewerkte leerlijnen en een goede communicatie met en over hoogbegaafden. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren van de maatregelen voor leerlingen met specifieke noden op de hoogte zijn.
- De begeleidingsacties van de school zijn nauwelijks terug te vinden in de notulen en worden onvoldoende aangewend door de delibererende klassenraad om de B- en C-attesten te onderbouwen.
- Bijsturingen op een aantal domeinen illustreren de dynamiek op het vlak van leerbegeleiding. De school tracht hierbij ook extern verworven professionalisering aan te wenden met het oog op interne deskundigheidsbevordering. Sommige

⁴ GOK: Gelijke Onderwijskansen

campusgebonden verschillen tonen aan dat op dit vlak de mogelijkheden van wederzijdse versterking worden onderbenut.

4.3 Evaluatie

4.3.1 *Evaluatiepraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Motivering

- De school hanteert geen visietekst over het evalueren van de leerlingen. Het beleid rekent op de professionaliteit van de leraren om leerplangericht en valide te evalueren. Het onderzoek binnen de verschillende vakken toont aan dat het ontbreken van schoolbrede richtlijnen leidt tot belangrijke leraar-, vak- en studierichtingsgebonden kwaliteitsverschillen. Daardoor wisselen voorbeelden van goede praktijk af met bevragingen die minder valide zijn omwille van een gebrek aan leerplangerichtheid, duidelijke vraagstelling en/of representativiteit.
- De snelheid waarmee de evaluatie evolueert van een uitsluitend cognitieve bevraging naar een competentiegerichte beoordeling met inbreng van verschillende evaluatievormen en vakattitudes varieert sterk. Ze wordt gestuurd door persoonlijke leerplanstudie en reflectie, soms door overleg binnen de vakgroep, maar niet door aangestuurde professionalisering op schoolniveau.
- Het groot overwicht in de puntenverhouding voor de examens tegenover het dagelijks werk in de drie graden maakt het moeilijk om aan procesevaluatie een gewicht te geven dat beantwoordt aan de visie van sommige leerplannen. Ze stimuleert en beloont de leerlingen ook weinig voor een gedreven studiehouding doorheen het schooljaar.
- Vaktekorten geven aanleiding tot remediëring van leerlingen. De mate waarin deze begeleiding geregistreerd wordt, verschilt sterk naargelang het vak en de campus. Terugkoppeling van tekorten naar het eventuele ontstaan ervan in de klas- en/of in de evaluatiepraktijk wordt niet aangemoedigd en gebeurt dus ook leraargebonden met verschillende intensiteit. Occasioneel vraagt het beleid bij globaal tegenvallende resultaten voor een vak wel een beoordeling van de examens door de pedagogische begeleiding.
- De aandacht voor het evalueren van attitudes verschilt naargelang de campus. Op de ene plaats gebeurt dit consequent, op de andere is het enkele jaren geleden afgeschaft op vraag van de leraren, waarna er nu toch weer een groeiende vraag ontstaat vanuit het korps.
- De school verwijst naar de richtlijnen van de koepel wat betreft de visie op de deliberatie. Uit de schoolreglementen en uit de notulen blijkt evenwel dat het beleid en het korps worstelen met de toepassing ervan. Uitgestelde beslissingen blijven niet beperkt tot individuele en uitzonderlijke gevallen, maar worden gebruikt om de leerling een tweede kans te geven. Vakantietaken worden opgenomen in de evaluatie van de leerling tijdens het volgende schooljaar. Dit zijn inbreuken op de regelgeving. Ook hieruit blijkt het gemis aan een gedragen visie in de school betreffende het verband tussen het leerproces, de leerbegeleiding, de evaluatie- en de deliberatiepraktijk zoals deze in de regelgeving is omschreven. De school is zich daarvan bewust en heeft er een aandachtspunt van gemaakt. De ontwikkeling van handvaten en richtlijnen gebeurt evenwel campusgebonden en met verschillende snelheden.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Uitgestelde beslissingen hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37, §2.

- Vakantietaken hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5 §5 en art.37 en SO 64, rubriek 8.1.2, 2°.

4.3.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- De rapportering naar leerlingen en ouders verschilt naargelang de campus. De verschillen betreffen o.a. de frequentie van de rapportering over dagelijks werk, de gewichten tussen dagelijks werk en examen, de aanwezigheid van een attituderapport en het opnemen van waarschuwingen in de notulen. De vakcommentaren -als die aanwezig zijn- zijn overwegend positief geformuleerd, maar omschrijven in beperkte mate de hiaten en de mogelijke remediëring ervan.
- Naast de rapporten, wordt de schoolagenda frequent gebruikt voor communicatie met de ouders. Op één van de campussen kunnen de ouders ook via het elektronisch platform de scores van hun kinderen tussentijds volgen. Op beide campussen worden er doorheen het jaar een belangrijk aantal oudercontacten georganiseerd.
- Als de delibererende klassenraad mogelijk toekomstige moeilijkheden in de schoolloopbaan voorziet, geeft men die op de ene campus mee als informele waarschuwing, op de andere neemt men deze op in de notulen. De kwaliteit van de motivering van de B- en C-attesten verschilt naargelang de campus en het leerjaar. In het tweede leerjaar van de derde graad zijn er voorbeelden waarbij de evolutie en de aard van de vaktekorten uitvoerig beschreven wordt, met soms een verwijzing naar aangeboden remediëring. In veel andere gevallen en in de andere leerjaren blijft de motivering beperkt tot hoogstens de opsomming van de vaktekorten. Dit is een overtreding van de regelgeving.

Inbreuk tegen de regelgeving

- B- en C-attesten motiveren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5, §5, 6 en 8.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school heeft vier directieleden. De afgelopen jaren zijn er door de inrichtende macht heel wat herstructureringen doorgevoerd. Zo was er de afsplitsing van de middenschool Sancta Maria Instituut. De laatste herschikking was de fusie van de twee scholen Sancta Maria Leuven en Mater Dei. Ze vormen sedert het schooljaar 2009-2010 één school, Sancta Maria Leuven met twee campussen. De herstructureringen gingen niet gepaard met een cultuur van gezamenlijk overleg en besluitvorming. Ondertussen zijn de herstructureringen afgerond. Er is een voorzichtige aanzet tot verkenning van domeinen waar een gezamenlijk beleid kan gevoerd worden.
- In realiteit blijven de twee campussen functioneren als twee afzonderlijke scholen met elk hun vroegere naam, zijnde Sancta Maria Leuven en Mater Dei. Ze hebben elk hun visie op het onderwijsaanbod. Op de ene campus kiest men voor een integratie van aso en tso; op de andere campus probeert men een leefbaar aso-aanbod in stand te houden. De schoolleiding wil op korte termijn dit curriculum aanpassen. Naast het aso-aanbod wil ze op beide campussen Sociale en technische vorming (eerste graad) en Sociale en technische wetenschappen (tweede graad) aanbieden. Dit kan de start betekenen van de groei naar één school. Het ontwikkelen van één gedragen

schoolvisie en het vertalen ervan in doelstellingen op korte en lange termijn blijft echter de grote uitdaging.

- De zorg voor het leef- en leerklimaat bindt beide campussen. Uit de doorlichting blijkt echter dat elke campus hiervoor zijn eigen beleid voert. Op de ene campus was het schoolbeleid de laatste jaren vooral gericht op renovatiewerken en ontwikkeling van nieuwe infrastructuur. Het beheer wordt ondanks de complexe en compacte campusstructuur met zorg en strategie uitgevoerd. Toch zijn er hier en daar nog een aantal werkpunten: de ICT-uitrusting is nog niet in alle gebouwen optimaal, de wetenschapslokalen zijn aan renovatie toe. Deze werkpunten zijn wel opgenomen in een planning op korte en lange termijn. Het aansturen en opvolgen van onderwijskundige processen is iets meer op het tweede plan gekomen. Leraren en vakgroepen werken overwegend autonoom. Wegens de professionaliteit van veel leraren leidt dit veelal tot kwaliteitsvol onderwijs. Hier en daar echter hoort men de behoefte aan meer aansturing en opvolging. Op de andere campus is het beleid sterk gericht op het onderwijskundige. Mede door de kleinschaligheid is de aansturing en opvolging van een aantal onderwijskundige processen goed. Voorbeelden hiervan zijn de sterke aansturing van de realisatie van de onderzoekscompetentie, de aandacht voor een goede registratie en rapportering, de visietekst rond evaluatie.... Het is een gemiste kans om gezamenlijk onderwijskundige aspecten aan te pakken door bijv. campusoverstijgende vakgroepwerking.
- De school heeft geen campusbrede visie op haar talenbeleid. Er is op beide campussen wel aandacht voor, maar de resultaten lopen sterk uiteen. Er is nog geen dynamisch talenbeleid, dat breed gedragen en structureel ondersteund wordt, dat gericht is op alle domeinen en dat geregeld geëvalueerd wordt. Het talenbeleid maakt wel al deel uit van de schoolcultuur en wordt beperkt structureel ondersteund, maar de doelstellingen zijn onvoldoende duidelijk en meetbaar geformuleerd om evaluatie en bijstellingen mogelijk te maken.
- De schoolleiding heeft op beide campussen oog voor het welbevinden van de leraren. Door de kleinschaligheid uit zich dit op de ene campus in veel informeel overleg; de leraren voelen zich dicht betrokken bij de besluitvorming. Op de andere campus wordt een evenwicht nagestreefd tussen enerzijds aansturing en anderzijds vertrouwen in de autonomie van leraren en vakgroepen. Dit wordt door de meeste leraren sterk geapprecieerd.
- Op de grootste campus fungeert de pedagogische raad als ondersteunend beleidsorgaan dat zou moeten zorgen voor een draagvlak voor de genomen beslissingen. De verslaggeving van de pedagogische raad is echter te summier. Vorig schooljaar werd zelfs nooit een verslag gemaakt. Tijdens de doorlichting vermeldten leraren dat deze structuur niet altijd garant staat voor participatieve besluitvorming en dat er nood is aan een meer transparante communicatie.
- Beide campussen volgen outputgegevens op. Naast de resultaten van hun leerlingen in het hoger onderwijs houden zij ook de evolutie van hun attestering bij. De school organiseert verschillende bevestigingen. Recent werd op de ene campus een bevestiging georganiseerd rond het welbevinden van de leraren. Naar aanleiding van de resultaten werden een aantal organisatorische wijzigingen doorgevoerd. Toch kan een diepgaandere gegevensanalyse leiden tot bijsturing van onderwijskundige processen, zoals de evaluatiepraktijk. Dat zou de kwaliteitsbewaking van de school versterken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De betrokkenheid van het schoolteam.
- Het leer- en leefklimaat.
- De zorg voor de leerlingen.
- De uitrusting van de meeste leslokalen in de nieuwbouw.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De zorg voor de ontwikkeling van de infrastructuur.
- De voortdurende aandacht van de directie voor het welbevinden van de leraren en leerlingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De aandacht voor het competentieleren in sommige vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aansturing en opvolging van de evaluatiepraktijk.
- De veralgemening van activerende werkvormen en vernieuwingen in de onderwijspraktijk.
- De samenwerking rond het talenbeleid in de beide campussen.
- De aansturing van de leraren en de vakgroepen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het ontwikkelen van één gedragen visie en het vertalen ervan in doelstellingen op korte en lange termijn.
- De transparante communicatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in de eerste graad.
- De leerplanrealisatie voor wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne wetenschappen.

Wat betreft de regelgeving:

- Uitgestelde beslissingen hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37,§2.
- B- en C-attesten motiveren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5, §5,6 en 8.
- Vakantietaken hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5 §5 en art.37 en SO 64, rubriek 8.1.2, 2°.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	aardrijkskunde	
Graad 1	Moderne wetenschappen	aardrijkskunde	wetenschappelijk werk
Graad 1	Sociale en technische vorming	aardrijkskunde	

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 december 2014 kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marjan Meulewaeter

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Willy Lemmens